

POLITIET

RIKSADVOKATEMBETET
J.nr: 2013 00597-4
15 MAI 2013
Arkiv: 541.1
Saksbeh: HST

Riksadvokaten
Postboks 8002 Dep.
0030 OSLO

Deres referanse
2013/00597

Vår referanse
2013/01365-2 008

Dato
13.05.2013

Høring - Alkolås som alternativ til tap av førerrett som en del av program mot ruspåvirket kjøring

Det vises til brev av 14. mars 2013 hvor en ber om uttalelse til Justis- og beredskapsdepartementets høringsbrev av 1. mars 2013; "Alkolås som alternativ til tap av førerrett". Frist for høringsuttalelse er satt til 17. mai 2013.

Hordaland politidistrikt er kritisk til selve forslaget om å innføre alkolås som et alternativ til tap av førerretten som en del av program mot ruspåvirket kjøring. Det er anmodet om høringsinstansenes uttalelse til hvem som skal administrere ordningen og hvilken målgruppe denne bør ha – ikke til spørsmålet om dette er en ordning som er klok å innføre.

Hordaland politidistrikt ønsker derfor å knytte noen kommentarer til selve ordningen. Bakgrunnen for forslaget er et ønske om å redusere faren for trafikkulykker som følge av promillekjøring. Ordningen med alkolås skal knyttes til program for ruspåvirket kjøring, og målgruppen skal være promillekjørere som utgjør en stor fare for trafikksikkerheten; det være seg førstegangs promillekjørere med høypromille eller gjentakelsestilfellene. En er ikke uenig i at en ordning med alkolås kan være et svært effektivt middel for å hindre promillekjøring, men mener at ordningen ikke må være et alternativ til tap av førerrett, men eventuelt et tillegg. Alkolåsordningen kan da knyttes til spørsmålet om gjenerverv av førerkort, eventuelt som et vilkår i program for ruspåvirket kjøring. Skal alkolås være et alternativ til tap av førerrett, vil dette kunne gi noen særlige problemstillinger.

Med tanke på hvor viktig førerkortet er for den enkelte, vil en ordning som gir så ulik reaksjon på samme overtredelse raskt bli oppfattet som urettferdig og vilkårlig. Selv om promillekjøreren med alkolås må gjennomgå et program og er tiltenkt tett oppfølging i prøvetiden, vil han tross alt kunne kjøre bil i hele "tapsperioden". I forhold til promillekjøreren med tap av førerrett i to år vil det gjøre en kvalitativt stor forskjell i

reaksjon. Selv om tap av førerrett ikke er en straff i lovens forstand, oppfatter nok de fleste promillekjørere tapsperioden som det mest inngripende i dagligliv og sosialt liv for øvrig.

Videre blir det en utfordring for politiet (og domstolen) å plukke ut de få sakene som vil være aktuelle for ordningen. En ser at også arbeidsgruppen har tatt høyde for at det vil kunne gi et press på politiet, rapportens s. 84:

"Videre er det rimelig å anta at det vil bli en relativt stor interesse for å beholde førerretten mot å installere alkolås i kjøretøyet, hvilket vil innebære flere saker med personundersøkelse og dermed økt både saksbehandlingstid og mengde. Det er også en viss mulighet for at flere saker vil komme til hovedforhandling på grunn av uenighet mellom siktede og påtalemyndigheten i forhold til om vilkårene for rusprogram og alkolås er oppfylt".

Spørsmålet en må stille seg er derfor om dette er en ordning som vil gi så store gevinster at det oppveier for de likhetshensynene som må vike, samt de meromkostningene ordningen vil påføre strafferettspleien.

Arbeidsgruppen foreslår også at det er politiet som skal administrere ordningen, og begrunner dette med at *".politiet har de beste forutsetningene for å kunne fatte de riktige avgjørelsene. Arbeidsgruppen foreslår derfor at politiet bør ha det administrative ansvaret for alkolåsordningen. Etter vår oppfatning er dette den beste løsningen for å ivareta de grunnleggende kontrollhensyn."*

Arbeidsgruppen forutsetter derfor at politiet skal få tilsendt legeerklæringene, verkstedeklæringene mv og deretter ha ansvaret for oppfølging og kontroll. Avgjørelsene om forlengelse, tap av alkolåsbetinget førerrett og om førerbeviset kan fornynes skal fattes av politiet.

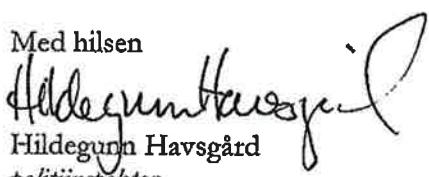
I tillegg til at forslaget vil innebære et behov for økte ressurser til politiet, vil det også innebære en forskyning av ansvaret for straffegjennomføring fra Kriminalomsorgen til politiet. I dag vil de som er dømt til betinget fengsel på vilkår av at de gjennomfører program mot ruspåvirket kjøring, få straffen gjennomført i regi av Kriminalomsorgen. Dersom det skjer brudd på vilkårene, vil politiet få saken tilbake med anmodning om at straffen helt eller delvis blir fullbyrdet.

Skal alkolåsordningen innføres som en del av program mot ruspåvirket kjøring, må en etter vår mening følge samme prinsipp om at det er Kriminalomsorgen som har ansvaret for gjennomføringen og fører kontroll med ordningen. Skal politiet ha ansvaret for alkokåsordningen og resten av programinneholdet følges opp av Kriminalomsorgen, innfører vi et system som blir uklart og uoversiktig.

Oppsummert er vårt standpunkt at alkolås som alternativ til tap av førerrett som en del av program mot ruspåvirket kjøring, ikke er en ordning vi ser som særlig gunstig. Vi tror ordningen vil føre til en uønsket forskjellbehandling blant de promilledømte. Imidlertid ser

en fordelene alkolås kan ha for "kroniske " promillekjørere, og i den forbindelse støtter vi forslag til innføring av alkolås i tillegg til tap av førerrett og som et vilkår ved gjenerverv av føreretten.

Med hilsen

Hildegunn Havsgård
politiinspektør

Kopi:

Politidirektoratet
Hordaland statsadvokatembeter